

آموزه های دینی تبیینی با مدرنیته ندارند

یک پژوهشگر مسائل فرهنگی با بیان اینکه سکولاریسم تا حدی با مدرنیته توافق دارد ولی کاملاً با آن همانند و یکسو نیست گفت: برداشت های نوگرایانه از آموزه های دینی که منطبق با رویدادها ...

یک پژوهشگر مسائل فرهنگی با بیان اینکه سکولاریسم تا حدی با مدرنیته توافق دارد ولی کاملاً با آن همانند و یکسو نیست گفت: برداشت های نوگرایانه از آموزه های دینی که منطبق با رویدادها و جریان زمانه باشد تبیینی با تجدد و مدرنیته به معنای منطقی و معقول آن ندارند. به گزارش خبرنگار مهر، برخی متفکران مکتب نوسازی (مدرنیزاسیون) معتقد هستند که سکولاریسم و مدرنیته دست در دست همديگر دارند و با یکدیگر پیوند دارند این در حالی است که تجربه مدرنیزاسیون در برخی کشورها حتماً ملازم با سکولاریسم نبوده است.

دکتر محمد بقایی ماکان در خصوص این مسئله و نسبت میان مدرنیته و سکولاریسم به خبرنگار مهر گفت: برای اینکه دانسته شود مدرنیته و سکولاریسم در یکدیگر تأثیر دارند ابتدا باید تعریف آنها مشخص شود. مدرنیته اصطلاحی است که از قرن هجدهم یعنی از عصری که معروف به روشنگری است باب شده و مقصود از آن روی آوردن به دیدگاه هایی است که دانش تجربی بر آنها مَهر تائید می زند که درواقع ارتباط مستقیم با عقل گرایی دارد و ارزشهای اصلی آن مبتنی است بر بینش های علمی که می توان آن را تا حدی با دیدگاه های مادی نیز تطبیق داد.

وی افزود: اما سکولاریسم از این منظر که راه و روشی بر بنیاد دیدگاه های زمینی و نه آسمانی، یعنی طریق آن از آموزه ها و احکام دینی مجزا است تا حدی با مدرنیته توافق دارد ولی کاملاً با آن همانند و یکسو نیست. ای بسا که ممکن است بسیاری از دیدگاه های مبتنی بر مدرنیته ناشی از برداشت های معنوی و حتی سنتی باشد که سکولاریسم با آن موافقتی نداشته باشد. منتها این نکته را نیز باید در نظر داشت که مدرنیته در هر عصری معنا دارد و پس از گذشت ایامی چند همان دیدگاه هایی که زمانی به نام اصول مدرن خوانده می شد تبدیل به سنت می شود که سکولاریسم با آن سر سازگاری ندارد.

این محقق و پژوهشگر مسائل فرهنگی درمورد اینکه آیا باورهای دینی و مذهبی مردم یک جامعه، مانعی برای مدرنیزاسیون محسوب می شود اظهارداشت: تفکرات دینی در هر عصری تحت تأثیر اندیشمندان و متفکران دینی آن عصر در تمامی طول تاریخ بشر مفهومی متناسب با زمانه پیدا کرده است. بنابراین در هر دوره ای مدرنیته توانسته است از آبشخور دیدگاه های مترقیانه دینی بهره مند شود اما طبیعی است که وقتی سخن از تجدد به میان می آید دیدگاه های بنیادگرایانه نمی تواند با آن همخوانی داشته باشد.

بقایی ماکان در پایان یادآورش: برداشت های نوگرایانه از آموزه های دینی که منطبق با رویدادها و جریان زمانه باشد تبیینی با تجدد و مدرنیته به معنای منطقی و معقول آن ندارند.